

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor térfogata . . . 12 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Iskolai év végén.

A héten véget ér az iskolai esztendő, szétmennek a tanulók: kicsinyek és nagyok vakációra.

Erre a pihenésre szükség van, mert semmiféle munka nem erőlteti meg jobban az ember idegeit, egész szervezetét, mint a lelkiismeretesen végzett szellemi munka.

Hála Istennek, vannak még lelkiismeretes munkások is, sőt akadnak — sajnos — túlzók is, akik beteges ambíciójuktól izgattatva, többet akarnak maguktól és másoktól, mint a mennyi szükséges és a mennyit az egészséges lélek elviselhet.

A többség, az átlag pedig, mint mindenütt a világon, kevesebbet dolgozik, mint a mennyi a kötelessége és ezért évről-évre tapasztaljuk, hogy az ifjuság jelentékeny hányada az iskolai év tulnyomó részét nem fordítja tanulásra vagy csak úgy tanul, hogy kiszámítja: mikor kerül rá a felelés sora? és csak ilyenkor végzi el a feladatait, máskor örömet háttat fordít a könyveknek. Ennek azután igen sajnálatos következményei szoktak lenni.

Ez az évközi hanyagság, kivált a nagyobb iskolákban, nagyon megboszulja magát az év végére feltornyosuló anyagban, a melynek betanulására sok hanyag diák nem érez többé képességet magában.

Ilyenkor azután a nagyobb, könnyelműbb rész rábizza magát a véletlenre: hátha mégis sikerül valahogy áteseszni és elmenekülni a professzor árgus szemei elől? Ha pedig nem sikerül, hát üsse kő, majd kijavítjuk szeptemberben vagy ismételjük az osztályt.

A legtöbb így gondolkozik, de ha azután akad olyan, a ki érzékeny lelkülettel, a tulfeszített évvégi munka izgalmaiban nagyon szívére veszi a dolgot, akkor megdöbbentő tragédiák játszódhatnak le egyes exaltált vagy nagyon megriasztott, megfenyegetett gyermeki lélekben.

A mult héten revolvergolyóval zuzta össze agyát városunkban egy 14 éves gyerek és napokig hordozta zsebében a fegyvert a vizsgától és szekundától való izgalmas, fölfordult lelki állapotában.

Nem tudhatjuk a lelkében lejátszódott belső izgalmak részleteit, ő maga pedig hallgat sirjában, a hová fölfordult

lelkének érthetetlen tragédiája magával ragadta.

De azt hisszük, hogy az ilyen esetekre nem igen volna ok és alkalom, ha a tanulók évközben is rendesen elkészülnének minden feladatukra és a szülők, nevelők őket ebben gondosan ellenőriznék. Sok szomorú dolog elkerülhető volna és sok hiába töltött idő nem veszne kárba, ha a szülők általában jól felfogva saját kötelességüket, szeptember elejétől mindig gondosan ellenőriznék gyermekeik haladását, esetleg az intézet tanárainál vagy tanítóinál gyakrabban érdeklődnének a gyermekek előmenetele iránt.

Igen sok szülőnek az a rossz szokása, hogy minden hibát a tanárok rovására ír, sőt sokszor maga rontja le a tanárok tekintélyét meggondolatlan beszédeivel gyermekei előtt.

A nevelésnek pedig első és elengedhetetlen követelménye, hogy meg legyen a család és iskola közt a szükséges bizalom és harmónia. Ezért igen czélszerűnek tartanók azt, ha havonként vagy kéthavonként a szülők bizonyos kitűzött időben elmennének az iskolába és ott értekeznenek gyermekeik haladása és ne-

TÁRCZA.

A boldogság.

Egy nagy kertben járunk mindannyian,
Körültünk száz virág nyilóban van.
Keressük félve, némán, tétovázva,
Melyik lehet a boldogság virága?

Vannak sokan, kik nagy bátran járnak,
Tövisek uton sziklaszilárdak.
Nem is haboznak, virágot tépnek,
S a tüske tépi, merre csak lépnek...
S míg hull a szirma a hervadt virágnak,
A boldogságtól messzire járnak.

S vannak mások, kik óvatosan, félve
Járnak az élet virágos kertjébe'.
Virágot tépni dehogy is mernek,
Göröngyös uton, sóvárogva mennek:
Szélvihar tépi mégis untalan,
S a boldogság tőlük is messze van.

S vannak kevesen akik megtalálják,
A boldogságnak viruló virágát:
S mire letépi, már a szirma hull,
Hervadt levelet hagyva zálogul.

Szerelem.

Nyiló rózsza piros bársony szirma,
Szerte-széjjel a földre lehullva:
Szeret-e vagy nem szeret már?
Kérdezi egy szőke kis lány,
S boldogító feleletet kér s vár.

S azalatt, míg porba hull a rózsza,
Egy hegedűn szárnyra kél a nóta.
S barna kis lány ablakához érve,
Körül fonja, suttog a fülébe,
S elmondja, hogy majd meghalnak érte.

Vatthay Ilona.

Rimaszombat nyáron.

Közlő: Spencius.

I.

Néhai való jó Podmaniczky Frigyesről két mondás maradt az utókorra. Az egyik színházi intendáns korából való és úgy hangzik, hogy „Schakespeare-t vagy jól kell adni vagy sehogy se, de adni kell.” — A másik kijelentése az volt az öreg urnak, hogy „sehol a világon nem lehet olyan jól nyaralni, mint Budapesten.”

Podmaniczky bárónak, aki annyira szerette a szegytűt és a koczkás nadrágot, föltétlenül igaza volt felállított tételeiben. És csak ha az ember visszagondol rá, érti meg, hogy miért nem adják a vidéki direktorok Shakespeare-t.

A Podmaniczky parancs első felét tartják csak illő tiszteletben, és mert jól nem adhatják a nagy angol klasszikust, inkább sehogy sem adják.

Most azonban nem erről akarunk beszélni, hanem a nyaralásról. — A nyaralásról, mely ott a legszebb, ahol az ember a tél nyomorát átszenvedte. A budapestieknek Budapesten, a siófokiaknak Siófokon és a rimaszombatiaknak Rimaszombatban.

Ezt a bölcsességet most találtam ki, ahogy megkezdtem itthon a nyaralást. És mentől inkább nyaralok, annál komolyabb a meggyőződéselem a magam igazáról. Voltam már Svájcban, és bár jól éreztem magamat Tell Vilmos hazájában, mégis sokkal szivesebben látom Tell Vilmost a magam hazájában. Olyan hőség Rimaszombatban is van, mint Abbáziában vagy a Lidón, ellenben nálunk nincsenek moszkító és nincsen kolera.

Ha porfelhőt akarok, minek menjek a Bala-tonra, ahol a szél kavarja azt fel bizonyos természetes művészetlenséggel? Rimaszombatban minden délután fizetett utczasöprők söprik a torkomba a port és az utca négy-százmillió bacillusát. A Tátrába menjek hegyeket bukdácsolni? Dehogy megyek, mikor bukdácsolni tudok a rimaszombati kövezeten is, melyről zápor után a tengerszemek sem hiányoznak.

Röviden és egyszerűen: Rimaszombatban nagyszerűen lehet nyaralni; jobban mint bárhol a világon. Csak nem kell nagyon követ-

velése fölül az intézet tanáraival vagy nevelőivel.

Mig ez az összehangzás, egyetértés és bizalom nem lesz meg: mindig több lesz a baj, mint kellene és akadhatnak ilyen vagy másféle tragédiák.

Nem vagyunk annyira elfogultak, hogy azt állítanók, hogy az iskolai szervezetben semmi hiba nincs. Mindentéle hivatalban akad javítani való, így akad itt is. De tekintetbe kell vennünk azt is, hogy a tanárt is bizonyos szabályok kötik, a melyek őt lelkiismeretben kötelezik. Ezeket a szabályokat kissé tágabban vagy szorosabban kezelheti saját énjé és értelmi fölfogásának mértéke szerint. Azt is tekintetbe kell vennünk, hogy az emberek közt ritka az önfeláldozás, tehát itt sem követelhetünk önfeláldozásig menő munkát és vesződést, hanem bizonyos normák betartásával a tanár teljesítette kötelességét a közös tanítással és neveléssel szemben.

Más azután az egyéniség szerepe is. Az egyiknek idegei többet kibírnak szerencsésebb temperamentumnál fogva, mint a másikéi.

Ezeket mind tekintetbe kell vennie a közönségnek és a szülőknek, ha az iskola és a tanárok munkáját méltányolni akarja.

Az is bizonyos, hogy az ifjuság átlagát könnyebb katonás keménységgel és szigorúsággal kordában tartani, mint szelidséggel és jóakarattal vezetni. Ez az utóbbi sokkal több önfeláldozással jár és nem igen méltányolják, tehát nem vehetjük rossz néven, ha nem nagyon törük magukat ezután és inkább a könnyebben célravezető eljárást követik.

De azt sem tagadhatjuk, hogy a műveltebb osztályok gyermekeire és általában a gyöngédebb lelkűekre jobban lehet leereszkedéssel hatni, mint megalázó önértetüket eltipró bánásmóddal. Ez azután a nevelő és tanár rátermettségének és diszkrétciójának dolga.

Egészen véve pedig legjobb volna, ha az a merevség, a mely az iskolát és a társadalmat; a tanárokat és a szülőket

lődzőnek lenni, és felháborodni sem szabad példál olyan apró és jelentéktelen dolog miatt, mint teszem azt, hogy nyári éjszakákon az utcák az udvarokból kiáradó szennyviztől büzlének. Végre is nemcsak Dániában büzlhetnek valami (így jut el az ember Podmaniczky és a nyaraláson át Schakespeareig), ez a joga meg van a rimaszombati szennyviznek is. Ezen azonban segíteni lehet és kell, de mielőtt kitűnő tanácsos szolgáltnék a városi magisztrátusnak, előbb elmondok egy vidám történetet.

Egy francia humoreszket fordítottam boldog ifju koromban, a mikor még tudtam francziául és humoreszkül. Ebben volt megírva, hogy egy bácsi korán akart kelni, s ezért kaskást vásárolt magának. A kakas kukorikolt is vidáman, a bácsi hajnalban felébredt és örült. A házbéliek azonban csak úgy kifogást emeltek ellene, mint annak idején jó Kern Adolf bátyánk az Imreh Sándor benzínje ellen, miért is öreg barátunk a hálószobájának egy szekrényébe helyezte el kakasát. A kakas azonban nem látván innen a hajnal pirkadását, nem ébredt fel, és mert aludt, hát nem is kukorikolt. A kétségbeesett öreg erre mit tehetett egyebet — vett a kakasnak egy wekker-órát.

Ezt pedig azért mondtam el, hogy plausibilisebb legyen a szennyviz fertőtlenítés. Hogy ugyanis ne legyenek bűdösek a rimaszombati járdák (?) melletti padkák a bennük levő szennyviztől, öntessen beléjük a főmérnök ur minden éjjel egy-két liter ideál-parfümöt.

egymástól elválasztja; mindkét részről megszűnnék és emberiesebb megértésben összeolvadna végre-valahára humánus századunk szellemében.

Ekkor azután maga a közönség sürgetné, hogy a tanár, tanító olyan javadalmazást nyerjen, a mi vállairól levéve minden anyagi gondot és másfelé elfoglaltatást, kizárólag az iskolának élhessen egészen nyugodt, friss lélekkel. Mikor lesz ez meg? Akkor majd kívánhatjuk, hogy minden káplárkodás félretételével humánus századunk szellemében neveljenek önfeláldozással az egész vonalon.

Egyelőre azt a tanúságot vonhatjuk le a tárgyalatból, hogy a vizsgálatok mai rendszerét nem tartjuk helyesnek. Nem pedig azért, mert sok hanyag tanuló abban bizakodik, hogy évközben nem tanul, majd kijavítja a vizsgán. Ekkor aztán kézzel-lábbal dolgozva megérölteti magát, lelki egyensúlyát megzavarja vele és ismét megundorodik a tanulástól egy esztendőre. A vizsga tehát így alkalom az évközi restségre és nem jóra nevelő intézmény. Az összefüggő felelés gyakorlására való volna a vizsga, de ne legyen annak semmi döntő befolyása a mai rendszer szerint.

Egyébként ez is olyan dolog, a mit az iskola és a társadalom egyetértéssel állapíthat meg.

Gondolkozzunk ezek fölött a jövőre!

Azt sem tartjuk helyes dolognak, hogy a mi társadalmunkban csak az elméleti tudásnak, a diplomának van becsülete és tisztessége. Ennek azután az a következtetése, hogy mindenki az ilyen pályákra tódul s a tehetséges emberek elhanyagolják az ipari és kereskedelmi s más ilyen gyakorlati pályákat, a melyek pedig igen sokszor nagyobb anyagi jólétet és függetlenebb állást biztosítanak, mint az elméleti tudású pályák.

Ha a gyermek esetleg nem alkalmas a gimnáziumban tultengő elméleti tanulásra, grammatizálásra, akkor válasszanak neki a szülők idejekorán gyakorlati pályát, a melyen kellő iskolai szaktudás alapján igen jól boldogulhat.

Az elméleti pályák tulhalmozása nem válik hasznára egy országnak sem, mert nagy szükség van produktív elemekre, hogy a köz- és társadalmi élet egészséges irányban fejlődhesen.

Ezeket kell így iskolai év végén fontolóra vennünk, hogy a ferde irányba induló kinövéseket eltávolíthassuk s a hibák megjavításával az iskola és a társadalom kellő harmoniáját biztosíthassuk.

A Vármegyei Tűzoltó-Szövetség alakuló közgyűlése 1912. jun. 23.

Vármegyénk alispánja elhatározta, hogy a tűzrendészet fejlesztése és a tűzoltói intézmény rendezése céljából megalakítja a Vármegyei Tűzoltó-Szövetséget.

A kik e kérdéssel nem foglalkoznak, bizonyára azt fogják mondani, hogy mire való már megint ez az új intézmény, miféle haszna és előnye lehet ennek a szövetségnek, mikor tűzoltó sincsen? Hát igaz, hogy nálunk és sok más helyen is, kivéve azt a pár fizetéses hivatásos tűzoltót, más tűzoltó sincsen, a fizetéses tűzoltó pedig szövetség nélkül is egzisztál.

Ezeknek a kérkedőknek tehát röviden már ez alkalommal jelezzük, hogy a szövetség célja a már meglévő önkéntes tűzoltó-egyesületeket is csoportosítani, süríteni és tömöríteni, hogy a felbomlás veszélyétől megóvjuk. Leginkább pedig célja új egyesületeket létesíteni, mely egyesületek azután hatósági felügyelet és védelem mellett hathatósabban fognak prosperálni, mint a jelenlegiek, melyek csupán az egyes polgárok fellelkesülésében vagy pedig a parancsnokok kedvelt személyében és áldozatkészségében lelik létesülésüket. Ha azután a felbuzdulás és a kedv hanyatlik, vagy pedig a parancsnokok által rendezett lakomák megszűnnek, a tűzoltóság is a múlté lesz és a tűzoltószerek használatlanul hevernek; a diszes rezes-csákó és balta pedig a növekedő kis gyermekek játékává válik.

A hol azonban szövetség van, melynek a feje a vármegye első tisztviselője, ott mindezek nem következhetnek be, mert ezen legfőbb tűzrendészeti vármegyei hatóság hivatalos hatalmának keretében mindenkor éberrel ügyel arra, hogy állandó tűzoltóság legyen, a melyet többféle uton és eszközökkel képes fentartani, a régieket új életre kelteni, avagy a megszüntek helyett pedig újakat teremteni.

Ha vannak olyanok, kik a katonának és különösen a tengeri haderőnek hazánkban ellenségei, mivel a mi hazánk nem tengeri állam és hatalmasság; akkor nem csodálkozunk azon sem, ha a tűzoltói intézménynek is vannak ellenségei, mivel ritkán van tűz és akkor is, a mi meggyul, az leég.

Lehet azonban egyszer szárazföldi, de lehet tengeri háború is és akkor mit csinálnánk, ha nem lenne katonánk. Ez esetben bizonyára azok, kik ma a fegyveres erőnek ellenségei, azok itélnék el legjobban azt a fontos tényezőt, melytől az állam ma védelmét várja. Ha nem lennének tengeri golyószóró pánczélos szörnyetegeink, vajjon hogyan védekeznenk az ellenség ilyen szörnyű öldöklő eszközei ellen? Sehogyszem!

Ha a hatóság a megelőző tűzrendészeti intézkedéseket mindenütt mellőzné, úgy mint Rimaszombatban, akkor hány ember lett volna már a lángok és robbanások áldozata?

Ha a hatóság ezen intézményt csakis az állampolgárookra hagyná és minden beavatkozást mellőzne, ugyan hány helyen és meddig lenne tűzoltóság, s egy tűz esetén ki védené meg a szomszédházakat akkor, midőn az előnyös tűzbiztosítások mellett ma sűrűn gyújtogatnak és az égő házat maga a tulajdonos nem engedi menteni. De azzal nem törődik, hogy a szomszéd háza nincsen biztosítva, vagy pedig, ha az égő ház sem volt biztosítva, akkor így gondolkozik, ha leégek én, akkor az is égjen le. S az ilyen kislelkű ember arra sem gondol, hogy évente mily érték lesz a lángok martalékává s ha még biztosítva volt, akkor is mennyi nemzeti vagyon pusztul el mint anyag, mellyel úgy kell gazdálkodni, mint a föld gyomrában lévő kőszénnel, melyet földünkön többé nem pótol a vízőzön, vagy más természeti alakulások.

De ha hatósági uton történnek foly-

tonosan és megszakitás nélkül ez irányban intézkedések, akkor mindig lesz tűzoltóság, mely a tűzrendészeti megelőző intézkedéseket a hatósággal, főszolgabíróval, rendőrkapitánynyal végrehajtja és tűz esetén ott fog állani az ember életét és vagyonát menteni és védeni.

Ezek a fontos argumentumok sarkalták tehát alispánunkat is arra, hogy a „Tűzoltó-Szövetség“ megalakulását vette tervbe és a legfőbb felügyeleti jogot erős kezébe fogja venni és azt lefelé az általa kinevezendő vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők által fogja gyakorolni. A midőn tehát alispánunkat e nemes elhatározásában üdvözljük és törekvésében szíves készséggel támogatni óhajtjuk, reá térünk a szövetség megalakításának tényére, illetve az alakuló gyűlés programjára.

Alispánunk e tárgyban a f. évi ápr. hóban már egy szűkebb körű értekezletet tartott, melyen a szövetség megalakulása kimondatott és az alakuló közgyűlés határidejéül a *folyó évi junius hó 23-ik napjának d. e. 10 órája tüzetett ki a vármegyei székház nagytermébe.*

Időközben kapta az alispán az Orsz. Tűzoltó-Szövetség értesítését is, mely szerint a szövetség egyik elnökségi gyűlését a folyó évi junius hó 22-én városunkban fogja megtartani. Alispánunk csak a legnagyobb örömmel vehette ezen értesítést és ennek folytán az összeeső két napon előkelő vendégekhez lesz szerencsénk. Az országos szövetség, melynek elnöke: gróf S z e c h e n y i Viktor vármegyei főispán és alelnöke dr. Ó v á r y Ferencz országgyűlési képviselő, a midőn látogatásaikkal fognak bennünket megtisztelni, egyidejűleg fontos missiót is fognak nálunk teljesíteni; mert 23-iki gyűlésünkön jelenlétükkel fogják a gyűlés fényét emelni és az alakulásban bölcs tanácsaikkal bennünket ellátni.

Az alakuló gyűlésre az alispán behívta a járásbeli főszolgabírákat, a városi polgármestereket, a községi- és körjegyzők legnagyobb részét és mindazokat a tűzoltóságokat a megye területéről, a melyekről tudomása van. Jelezzük azonban e helyen, hogy mivel a gyűlés nyilvános keretben fog lefolyni és az ügy érdekében nagyon is kívánatos, hogy azon mentül többen és nagyobb számban vegyenek részt, az érdeklődők, különösen városunk polgársága ez uton hivatik meg a gyűlésre.

Az országos szövetség elnökségét és küldötteit városunk polgármestere fogja fogadni 21-én az este fél 8 órakor érkező vonatnál. Másnap 22-én délelőtt 10 órakor fogja az Országos Szövetség elnökségi ülését tartani a vármegyeházán.

23-án délelőtt 10 órakor lesz a vármegyei szövetség alakuló gyűlése a vármegyeházán *Lukács Géza* alispán elnöke alatt, melyen az országos szövetség elnöksége is részt fog venni. Ez után pedig d. u. 1 órakor közebed a „Tompá“-szálloda nyári helyiségében, melyre egy teríték ára 3 korona.

Reméljük, hogy ezek után vármegyénk, városaink és tűzoltóságaink élénk érdeklődéssel néznek e gyűlés lefolyása elé és azon számosan fognak megjelenni.

A tűzoltók lehetőleg egyenruhában jelenjenek meg, mivel az országos szövet-

ség elnöksége is egyenruhában fog megjelenni.

Vizvezetési szabályrendelet.

A városi tanács — mint lapunk mult számában jeleztük — már elkészítette a csatornázási és vízvezetési szabályrendeletet s az rövidesen a képviselőtestület elé kerül tárgyalás céljából. Nem akarunk praedjudikálni az ott hozandó határozatoknak s most csupán némi tájékozódás céljából közöljük a következőket:

Elvi jelentőségű határozat az, hogy minden lakó- és bérház, nyilvános vagy középület tartozik öt év alatt a víz és csatornaműhálózathoz csatlakozni, kivéve a csekély értékű faházakat, melyek lakói vízszükségletüket az utcákban elhelyezendő közutakból fedezhetik.

A vízmű és csatornázás kezelését, felügyeletét és jókarban tartását a város közönsége a tanácsra bizza s ez vagyoni felelősség mellett vállalja. A magánvezetékek létesítését — melyek idegen területeken nem vezethetők — a tanács engedélyezi. A magánvezetékek házi csatlakozásánál követendő műszaki szabályok képezik a szabályrendelet harmadik fejezetét s ebben a csövek méretei pontosan körülíratnak. A csatlakozás költségeit a város csak olyan árban számíthatja fel a telektulajdonosnak, mint a milyen árban a városi csőhálózat építő vállalkozója a városnak számítja.

A következő fejezet a belső házi vezetékekre vonatkozó műszaki szabályokat ismerteti s a vezetékek készítésével, a csövek méreteivel foglalkozik s az erre vonatkozó szabályrendelet ismeretét természetesen kötelezőnek mondja ki a felszereltetőkre nézve. Minden magánvezeték elkészülte a felszerelést végzett iparos által a városi vízmű kezelőjének bejelentendő, ez felülvizsgálni tartozik és csakis a felülvizsgálat alkalmával teljesen kifogástalannak talált vezetékek bekapcsolása engedélyezhető.

A vízmű és a víz használatáról szól a következő fejezet. Ebből megtudjuk, hogy a tanács rendelkezése esetén csak vízmérők alkalmazásával használhatják a fogyasztók a vízmű vizét. A megengedett határt túllépő túlfogyasztás a díjszabályzatban megállapított köbméterenkénti egységáron fizetendő meg. A vízmérőn átfolyó és átalányban felvett vizet csak rendes háztartási célokra (ivás, főzés, mosás, fürdés, járdaöntözés) használhatják, különleges célokra külön vízmérők lesznek. A vízdíjszabályzatban megállapított átalány díjért a közutakra utalt fogyasztók saját céljaikra tetszés szerinti mennyiségben vihetik a vizet, de csak *kézi edényben*. Netalán fellépő vízhiány esetén elsősorban a gyári és kisipari üzemek, másodsorban a luxus fogyasztások, harmadsorban az utcalocsolás korlátozandó, magánvezetékek a legvégső esetben záratnak el s akkor ezek tulajdonosai a közutakra utaltatnak. Tűzveszély esetén persze a tűzoltóság a magánvezetéket is igénybe veheti, el is zárhatja. A vízmérőket a város szerzi be, de negyedévenként — még ha a vízhasználat szünetel is — a vízdíjjal együtt díjat fizet a használó érte. A vízdíjat a háztulajdonos fizeti. A vízmű kezelése, oltalom és felügyelet s büntető határozatok vannak még a vízmű-szabályrendeletben, melynek végén van a víz- és csatornadij szabályzat, melyben a következő adatok vannak:

1. Olyan házakban, a melyek a vízvezetési szabályrendelet értelmében a *magán vezetékek létesítése alól fel vannak mentve*, azaz a *faházakban*, minden *lakószoba, előszoba* vízzel fel nem szerelt *fürdőszoba, iroda* és *műhely* után évenként 15 m²-ig 5 korona 50 fillér, 15 m²-en felül 7 korona 50 fillér;

minden *konyha* után évenként átlagban 9 korona;

minden, külön vízfogyasztással össze nem kötött *üzlet* és *üzleti raktár* után évenként 15 m²-ig 6 korona, 15 m²-en felül 9 korona;

minden, külön vízfogyasztással össze nem kötött városi, vármegyei és állami *hivatalos helyiség* után évenként 15 m²-ig 4 korona, 15 m²-en felül 6 korona;

II. Olyan házakban, a melyek a vízvezetési szabályrendelet értelmében magánvezetékek létesítésére *kötelezettek*, tekintet nélkül a bevezetés időpontjára; továbbá a nem kötelezettek közül azok, melyek *önként* bevezettetik;

minden *lakószoba, előszoba*, vízzel fel nem szerelt *fürdőszoba, iroda* és *műhely* után évenként 15 m²-ig 9 korona, 15 m²-en felül 12 korona;

minden *konyha* után évenként átlagban 12 korona;

minden, külön vízfogyasztással össze nem kötött *üzlet* és *üzleti raktár* után évenként 15 m²-ig 10 korona, 15 m²-en felül 15 korona;

minden, külön vízfogyasztással össze nem kötött városi, vármegyei és állami *hivatalos helyiségek* után évenként 15 m²-ig 7 korona, 15 m²-en felül 10 korona;

minden egyes *árnyékszékért* évenként 15 korona;

III. Olyan házakban, a melyek olyan utcákban, illetve városrészekben állanak, hol *csatornázás nem létesül*, a II. pont alatt felsorolt díjaknak csak a felét fizetik.

IV. *Vízmérővel* elszámolandó magánérdekű (vízvezetési szabályrendelet 59. §.) fogyasztásoknál a víznek köbméterenkénti ára 30 fillér.

Ezek az általános vízdíjakon kívül fizetendő még külön és évenként:

1. Minden egyes felszerelt *fürdőszobáért* (ide számítva a fürdőberendezéssel ellátott konyhák is) 25 korona.

2. Minden egyes *mosókonyháért* 5 korona.

3. Minden egyes vízzel öblített *vizelde-kagylóért* 4 korona.

4. Minden egyes kagyló nélküli *vizelde* minden egyes folyó méterjeért 2 korona.

5. Minden egyes *istállóért* 15 m²-ig 5 kor. 50 fillér, 15 m²-en felül 7 korona 50 fillér.

6. Minden egyes *sértésért* 3 korona.

7. Minden egyes időközönként mosás alá kerülő *személyszállító járműért* 3 korona.

8. Minden egyes *kerti öntöző csapért* 5 kor.

9. Minden egyes, a város belterületén vagy a parcellázott külterületeken *lévő üres teleknek* f. m. utcai hossza után 2 korona.

10. *Ugyanaz csürrel* vagy bármely más gazdasági épülettel az utcai hossz f. m. után 3 korona.

Ezekért az átalány-díjakért fogyasztható vízmennyiség kiszámításánál alapul vétetik, (vízvezetési szabályrendelet 60 §.), hogy a víznek köbméterenkénti ára 30 fillér. Az átalánynak minden köbméternyi *tülpépe* tehát mindenkor 30 fillérrel fizetendő.

Végül a vízmérők fenntartási költsége terveztetik, a mely azonban még nincs megállapítva.

A csatornázási szabályrendelet külön van összeállítva s leginkább a műszaki szabályok vannak megállapítva benne a felügyelet — oltalom és büntető határozatok pontozataival együtt.

Széljegyzetek.

Valamikor régen, rájöttek arra, hogy a furfang, az ész hatásosabb és biztosabb fegyver a vas és aczélnál. Sokáig vajudhatott az az igazság az emberek fejében, amíg hogy a nagy elterjedését elősegítsék vagy hogy a mély igazságát kiemeljék, néhány szólásba, közmondásba sűrítették össze. Ezek közül az egyik, a mit néhol roppant felületes értelmezéssel tornatermek falára pingálnak, az hogy „ha rövid a kardod, toldd meg egy lépéssel.“

A ki ezt a mondást a tornateremben helyezi el, az egyszerű fizikai értelmezést ad a szavaknak. Már pedig ez a mondás semmi más, mint a „többet ésszel, mint erővel“ mondásnak a variánsa, a klasszikus hasonlatba való felépítése, amint azt Kazinczy vagy Berzsenyi formulázták volna, a maguk görögöböl táplálkozó írásművészetével. Mert ez a mondás egyszerűen oda helyezi az ésszt, mint fegyvert, az őt megillető helyre; igazolja a gondolatokon alapuló eljárásnak a felsőbbbőségét a nyers erőre alapozott felett.

Napjainknak és lelkünknek a kialakulása szülte, hogy ma már ugyanezt az axiomát meg is tudjuk fordítani és nagyon gyakran alkalmazni. Bizarr és talán első pillanatra értelmetlen is ez új alakban, de ha a fentebbi értelmezés szerint a lépést az eszméknek, a kardot az ökölnök tesszük, azonnal megüt az aktuális igazsága a reciprok formájának is: „ha rövid a lépésed, toldd meg a karddal.“

Hogy ez a „kard“ csakugyan kard-e vagy kés vagy ólomgolyó, az már pusztán részletké-

dés. Ha a vitatkozás, az elvek harcának mérlegén nem győzzük súlyos érvekkel az egyensúlyozást, odadobunk egy minden érvnél súlyosabb ólomgolyót. Azt hisszük vagy azt hiszik azok, a kik ezt megteszik, hogy ezzel a golyóval, az ökölrel, testi fegyverrel szét lehet zúzni testetlen eszméket. Mennyire csalódnak!

Azt szeretném itt bebizonyítani, hogy ha az elvek harcába az ököl is beleszól, annak már semmi összetartozósága nincs az elvekkel, mert az ököl tisztán csak a személyi megbántódásoknak a megtorló eszköze.

Elvek, eszmék harcában személyek nincsenek. Nincsenek pedig azért, mert az elv, az eszme nem egyéni tulajdon, hanem sokaké, a közés, az egész emberiségé és egy egyén annak csak szócsöve, interpretátora és ez lehet bármelyik egyén. Természetes, hogy az intelligensebb egyén a maga vallott eszméjét jobban körül tudja bástyázni támadások ellen érvekkel, éppen ezért az eszmék interpretálását és terjesztését mindig az intelligensebb, a tanultabb elem fogja vezetni, ha mindjárt nem is tőle ered.

Szellemi harcnak éppen ez adja meg a szépségét és izgató, vonzó voltát: a testi erők teljes eltörpülése a felhasználhatatlanságuk miatt.

Ilyen küzdelemben álló ember katonának érzi magát, a gondolatok harcának és eszébe sem jut, hogy a szellemieken kívül más fegyvert is vegyen a kezébe, mert akkor a mindenképpen felül álló eszméket, az *eszményt*, lerántaná a saját kicsi, törpe világába és azzal, hogy a saját törpe mivoltához láncolja, törpévé tenné azt is.

Ezért nem hiszem, hogy valaki fegyveres kézzel intézzen el gondolkodásbeli ellentéteket. Ha már valaki kést vagy pisztolyt fog, annak vagy a hiúsága vagy az önzése csatlakozott az eszmék mellé harcolni; mindenesetre nagyon alacsonyrendű, de nagyon hatalmas indulat, mert a hiúság is, az önzés is képes vértanút és hőst formálni a legpoltronabb emberből is.

Nem szabad az elvek nyomtatékának feltüntetni az asztalra furódott ólomgolyót. Annak az embernek, a ki erre elszánta magát — micsoda gyötrelmek árán történhetett ez! — már nem az ő általa vallott elvek elnyomása adta a kezébe a fegyvert, hanem a tönkretett és ünbeesülésétől megfosztott élete, az a nagy egzisztenciális zuhanás, aminek a vele történtek után be kellett következnie. Tehát önzés és hiúság, habár nem abban a csúf értelemben, a miben ezt a két fogalmat használni szoktuk.

A golyók pedig nem elveknek a megölésére voltak szánva, hiszen az abszurdum, hanem az ember ellen, a kinek a személyéhez fűződött a másik erkölcsi halála, a ki a saját elvei szolgálatában vakon kihívta maga ellen az önzést és a hiúságot, nem gondolva meg, hogy ez a két démon mérgez, öl és ölet!

A fegyvernek már semmi köze az eszméhez, az egyedül a megbántott egyén megtorló eszköze. *A lépés nem toldható meg karddal!*

*

Önkényt kapcsolódik a fentebb elmondottakhoz az az eset, mikor két tisztán szellemi organum, két ujság áll egymással szemközt ellentétként. Nagyon gyakori eset és nem káros, sőt hasznára van minden ujságnak, mert a harcban megedződik az iránya, a szelleme és ráatalál a saját fegyvereire.

Annak a gyakoriságára azonban már sajnálattal kell rámutatnom, hogy az elvek harcát olyan gyakran kényszeríti megoldani egyik vagy másik fél karddal vagy pisztollyal, hogy rendszeren akad, a ki a brennusi szerepre vállalkozik és kardját dobja a mérlegre, nem gondolva meg, hogy éppen ezzel dokumentálja, mennyire távol van minden eszmei céljától és mennyire nem másért csinálja az egész komédiát, mint — jó magyar szóval — a heccért!

Felháborító az a megokolatlan és érthetetlen előszeretet, amellyel a fegyveres megoldás útjára terelik az eszmei, elvi ellentéteket és nem is lehet az másként, csak úgy, hogy az hozakodik elő az öklével, a ki a fejből már semmivel sem tud előhozakodni.

„Mert a gorombaság minden argumentumot legyőz és elhomályosít minden szellemet” (Schoenhauer.)

Meghívó.

A „Gömör-Kishontvármegyei Ált. Tanítóegyesület” Putnok vendégszerető városában tartandó évi rendes közgyűlése alkalmából f. évi június hó 24-én, azaz hétfőn, „az állami elemi iskola nagytermében”, a putnoki „Napközi Otthon” és a vármegyei „Tanítók Háza” javára helyi és vidéki művészi erők közreműködésével „jótékonycélú hangversenyt” rendez, melyre t. Czimet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség.

Helyárak: Személyjegy 2 kor. Családjegy 3 személyre 5 korona.

Kezdeté este pont 8 órakor.

A hangversenyt táncmulatság követi.

Elszállásról a rendezőség készséggel gondoskodik. Megkeresések ez iránt Simko Géza állami elemi iskolai igazgató, rendező-bizottsági elnökhöz intézendők, kinél jegyek is előre válthatók; — este pedig a pénztárnál.

A jótékonycélra felülfizetéseket köszönettel fogadjunk és hírlapilag nyugtázzunk.

A hangverseny műsora az esti pénztárnál 10 fillérért lesz kapható.

A jótékonycélú hangversenyen szereplő m. t. hölgyek és urak a kis 9 éves született művészangyalkával, Fodor Gittával együtt (a ki legközelebb a kassai állandó színházban is ténylesen vendégszerepelt) a nemes cél szolgálatából vállalkoztak a művészi-est fényét emelni.

Műsor.

I-ső szakasz.

1. „Honfial: vigyázatok” kardal, éneklő a helyi vegyeskar.
2. „A kis vitéz” dal- és táncz, előadja: Fodor Gitta urleányka.
3. „Arany ifjúkor” Rajnald Gy. től zongorán előadja: Szoffer Alice urleány.
4. „A nátha” dialóg, Erdélyi Z.-tól, előadja: Szücs Jolánka és Lichtmann Lenke urleányok.
5. „A babakirakat” angol dal- és táncz, előadja: Fodor Gitta urleányka.
6. „Mignon” opera részlet, A. Thomastól, zongorán előadja: Szoffer Alice urleány.
7. „Magyar zene” Szász K.-tól, zenekísérettel mellet szavalja: Simko Gézáné urnő.

II-ik szakasz.

8. „Magyar dalegyveleg” éneklő a helyi vegyeskar.
9. „Sajó Gerzson keservei” monológ, előadja: Klenics Barnabás ur.
10. „Magyar dalok” tilinkón zenekísérettel, előadja: Törköly László albiró ur.
11. „Magyar szóló” táncz, dalokkal, lejt: Fodor Gitta urleányka.
12. „Altató dal” Szirmai A.-tól, éneklő: Simko Gézáné urnő.
13. „Kabaré” dal- és táncz, előadja: Fodor Gitta urleányka.
14. „Magyar dalok” zongorán előadja: Törköly László albiró ur.

Rákóczi induló.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni szíveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Esperességi közgyűlés. A kishonti ág. ev. egyházmegye június hó 14-én tartotta rendes évi közgyűlését Medveczky Sándor egyházmegyei felügyelő és Csetneki Gyürky Pál főesperes társelnökei alatt. A közgyűlést gyámintézeti istentisztelet előzte meg, melyen Kemény Lajos, az egyházmegye főjegyzője mondott meghatározó költségi imát. Ezután Medveczky Sándor tartotta a közgyűlési tagokra mély hatást tett megnyitó beszédét, melyet a közgyűlés egész terjedelmében jegyzőkönyvében megörökíteni és kinyomatni határozott. A közgyűlés megnyitása után Hanesz Emil, az ujonnan megválasztott

tiszolczi lelkész mutatkozott be a közgyűlésnek. Ezután Gyürky Pál főesperes terjesztette elő nagy gonddal megszerkesztett évi jelentését. A jelentés az egyházmegye életének minden mozzanatára kiterjed, különösen megemlékezik a rimakokvai lelkésznek, Banczik Sámuel alesperesnek az egyház állapotát tárgyzó hozzá intézett meghatározó leveléről. Jelenti, hogy Boczkó Dániel rimaszombati felügyelő az egy. prot. főgimnáziumban igazgató-választmányi taggá lett megválasztva, jelenti továbbá, hogy a Tiszolczon nyugalomba vonult Hanesz Sámuel helyére ennek fia, Hanesz Emil, a rimafürészi lelkészi állásra Kolbenheyer József lelkész lettek megválasztva. Örömmel jelenti azt is, hogy Rimakokova lassanként kiemelkedik romjaiból. Jelentését a közgyűlés köszönettel vette tudomásul és kinyomatását határozta el. A Madarász Pál és Banczik Sámuel társelnökei alatt álló számvevőszék jelentését, majd az iskolaszék jelentését és végül a Kemény Lajos által előterjesztett gyámintézeti évi jelentést és költségelőirányzatot a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette. A Nyiregyházán július hó 10—12. napjain tartandó kerületi közgyűlésre a közgyűlés a világiak közül: Medveczky Sándor, Madarász Pál, Mitske Gusztáv, dr. Wallentinyi Dezső, dr. Institoris Endre, báró Hámos Antal, Marikowszky Géza, Biess Elemér, Geduly Géza, Jeszny Gáspár és Mikulás Jánost, egyháziak közül: Gyürky Pál, Banczik Sámuel, Kemény Lajos, Hübössy Lajos, Zatykó János és Barát Károly lelkészeket küldte ki. A gyűlést a Széchenyi-kertben tartalmas pohárköszöntőkkel fűszerezett közebéd fejezte be.

A püspök útja. Sipeki Balázs Lajos rozsnyói megyés püspök f. hó 10-én reggel 8 óra tájban automobilján Rózsnyóról városunkba érkezett s Széman Endre prépost plébánosnál pihenőt tartott. A püspök Budapestre utazott, hogy a főrendiház ülésén résztvegyen.

Hivatalos lakoma. A vármegyei köz-igazgatási bizottság választott tagjai a f. hó 10-én megtartott rendes havi ülés után a vármegyei székház nagytermében fényes hivatalos ebédet adtak. Ezzel az ebéddel mintegy viszonzni kívánták a bizottság tagjai a fő- és alispánnak azon szíves figyelmét, hogy sokszor vannak az ülések alkalmával vendégszerető házaikhoz meghíva. Az ebédnek tehát politikai színezete nem volt, hanem az a nagyrabecsülésnek, a tiszteletnek és a tagok között lévő erős baráti kapcsolatok volt szolgálatára. Az ebédre hivatalosak voltak: a főispán és az alispán egész családjával, továbbá a bizottság hivatalos előadói. Az ebéden, mely a késő délutáni órákban ért véget, igen szép felköszöntőket mondtak: Hevessy Bertalan, báró Hámos László, Mihalik Dezső, Bornemisza László főispán, Lukács Géza alispán, Szakall Vincze árvászeki elnök. Az ebédet teljes megelégedésre Gede István „Tompá”-szállodás szolgálta fel.

Diszoklevél átadás. Itj. Szontagh Zoltán tiszteletbeli főszolgabíró a Gömör- és Kishontvármegyei jegyzők az egyület disztagijává választották, a diszoklevelet a jegyzők Jády Ferenczel élükön f. hó 9-én d. e. 10 órakor adták át.

Egyházmegyei hírek. Az egyházmegyében a következő újabb személyi változások történtek. Áthelyeztetek: Botlka János rozsnyói adminisztrátort Divénybe és Vojtassák Sándor divényi segédlelkész Salgótarjánba segédlelkészi minőségben. A rozsnyói plébánia teendőinek ellátásával a megyés főpásztor, Liptay Arnold salgótarjáni segédlelkész bízta meg, ki a napokban foglalja el új hivatalát. Ferencz Ferencz egyházmegyei tanárjelöltet, ki a budapesti tudomány egyetemén a múlt hó folyamán szép sikerrel tette le a tanári szakvizsgálatot, szintén a rozsnyói plébániára helyezte a megyés főpásztor.

Jogi vizsga. Örömmel értesülünk, hogy Fábry Zoltán szolgálaton kívüli m. kir. honvédfőhadnagy, városunk agilis rendőralkapitánya a II-ik jogi alapvizsgát az eperjesi jogakadémián sikerrel letette.

Választmányi ülés. A rimaszombati „Polgári Olvasókör” védnöksége mellett alakult általános temetkezési egyület ma jun. hó 16-án délelőtt 11 órakor a „Polgári Olvasókör” helyiségében választmányi ülést tart.

Számgyakornoki kinevezés. *Gott-hárd* Bálint, a helybeli kir. pörzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség szorgalmas tisztviselője díjas számgyakornokká neveztetett ki.

Halálozás. *Toldy* Lajos balogfalai állomásfőnököt és nejét mély gyász érte, amennyiben egyetlen gyermekük *Toldy* Piroska f. hó 9-én 16 éves korában hosszas betegség után elhunyt. F. hó 11-én nagy részvét mellett temették el Balogfalán. A mélyen sujtott szülők iránt, különösen a vasutasok körében, nagy a részvét.

Vallástani vizsgálat. Az állami elemi fiú és leányiskolák, valamint a polgári leányiskola s ugyancsak a rimatamásfali állami elemi iskola evang. növendékeinek vallástani vizsgálata f. hó 9-én tartatott meg az evang. templomban, *Hüvösi* Lajos körlelkész egyházmegyei kiküldött vezetése mellett *Gyürky* Pál főesperes jelenlétében. Ezt a vizsgálatot is, az előző évekhez hasonlóan, valóságos egyházi ünnepélylyé avatta a templomot megtöltött hívek tömeges érdeklődése, mely teljes elismeréssel adózott *Halász* József vallástanonak, a kinek komoly hivatottságát és buzgó, lelkiismeretes működését bizonyították a vizsgázó növendékek bátor és okos feleletei s szívreható imái és énekei. A növendékek mindenike néh. Hamaliár Károly alapítványából s a mostani áldozatkész egyházi felügyelő, *Boczkó* Dániel adományából beszerzett vallásos tartalmu emléklapot kapott; négy növendék pedig a város által kezelt Bok-sányi-féle ösztöndíjban részesült. A vizsgálat után az elnöklő egyházmegyei biztos tiszteletére ilyenkor szokott u. n. Lutheránus közébédre gyűltek össze az egyháztanács tagjai a Széchenyikert vendéglőjében, hol az egyház lelkes s közszeretben álló gazdájának, *Marikovszky* Gézának kitünő bora mellett a kedélyes felköszöntőkől kiáradó vidám hangulat volt a szép emlékü alkalom befejezője.

Öngyilkos diák. Nagyon tragikus halált választott magának a helybeli főgimnáziumnak egyik 3-ik osztályu tanulója: *Bartha* Tibor. A fiatal tanuló, a ki már egy osztályt ismételt, nagyon félt a bukástól és ebbeli félelmében megzavarodhatott a tulérzékeny gyermek kedélye, mert pár napon át zsebében revolverrel járt a vizsgákra; végre a mult kedden délelőtt, mikor egyik vizsgai felelete nem sikerült, a főgimnázium félreeső helyén fejbe lőtte magát. A lövés zajára összesereglett tanulóársai és tanárai ott találták a szerencsétlen fiut halálos sebből vérrel borítva. A közelben lakó *Zehery* István dr. törvényszéki orvos ellátta orvosi segéllyel, de a lövés az agyat annyira szétroncsolta, hogy a fiu haldokolva feküdt. Édesanyja és testvérei előjöttek és megrázó látvány volt az édesanyját haldokló fia fölött látni, a kit vallástanára részesített még az egyházi föloldozásban. A déli órákban csakugyan beállott a halál. Másnap délután temették a szerencsétlen fiut. Temetésére kivonult a főgimnázium ifjusága a tanári kar vezetésével; osztálytársai és a főgimnázium ifjusága; valamint az atya *Bartha* István gazdasági felügyelő jóbarátai s a család ismerősei, koszorukat és virágokat helyeztek a szerencsétlen véget ért ifju sírjára, a ki könnyelmű kézzel egy bizonytalan szekundáért véget vetett fiatal életének.

Műtanrendőri bejárás. A Dobsinai Rézművek telepén épült iparvasutnak f. hó 7-én volt a bejárása Koromzay Győző vasuti és hajózási főfelügyelő elnöklete alatt. Vármegyénket *Lukács* Géza alispán, Nagy Elemér főbíró, Dobsinát *Langhoffer* László dr. polgármester és *Hanzély* László dr. ügyész képviselték.

Iparos tanulók vizsgája. Ma, vasárnap délután az állami elemi fiúiskolában lesz az ipariskolai tanulók évváró vizsgája a munkakiállítással összekötve. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét s megemlítjük, hogy a kereskedelmi miniszter két kiváló szorgalmu iparos tanonc közt megosztandó száz korona jutalmat engedélyezett kivételesen. Ezt a jutalmat a tantestület által ajánlott tanoncoknak ez alkalommal fogják átadni.

Köszönetnyilvánítás. Mély bánatunkban fogadják halás köszönetünket mindazok, kik részvételt osztogattak mély fájdalomunkban.

Rimaszombat, 1912. június 12-én.

Bartha István gazd. felügyelő és családja.

Záróülés. A helybeli polgári leányiskola „Tompai”-önképzőköré mult szombaton délután tartotta záróünnepélyét a leányiskola tornacsarnokában diszes és nagyszámu közönség jelenlétében. Az ünnepélyes záróülést *Krausz* Elza elnök nyitotta meg üdvözlő szavakkal, majd *Matolcsy* Pál vezénylete mellett a növendékek énekkara szép imát adott elő. *Emöki* Gizella „A nő hivatása” czimmel ügyesen kidolgozott értekezést olvasott fel, *Kolbay* Tilda IV. oszt. növ. nagy tetszés mellett zongorázott, *Horváth* Olga IV. oszt. növ. általános derűtség közepette adott elő egy monológot, *Grünmann* Aranka IV. oszt. növ. több kisebb költeményt szavalt, *Mispál* Olga IV. oszt. növ. Farkas Imre kedves kis monológját adta elő. Érdekes volt az „Iréne születésnapja” czimű egy felvonásos vígjáték ügyes előadása. *Krausz* Elza, *Kolbay* Matild, *Klein* Blanka, *Krompecher* Margit, *Grosinger* Renée, *Bokor* Sarolta, *Adorján* Magda, *Molnár* Mária és *Komáry* E. szerepeltek nagy tetszés mellett a darabban. Az énekkar különösen a Tihanyi visszhang és magyar dalok eléneklésével zajos tapsot aratott. *Becser* Irma IV. oszt. növ. a *Cziner* Márta III. oszt. növ. ügyes zongorakiséréte mellett egy énekszámval fűszerezte a változatos műsort. *Adorján* Magda felolvasta a titkári jelentést, melyből megtudtuk, hogy a Tompa-önképzőkör szép sikerrel működött, a szép siker kuforrására is rámutatott a gondosan megírt jelentés, mert — ugymond — a szorgalom és jókedv mindig mellettük volt! Felolvasások, szavalatok stb. voltak s a tagok serényen munkálkodtak. A pénztári jelentést *Grosinger* Renée olvasta fel, hűségesen beszámolva minden fillérről. Még *Veress* Emma és *Cziner* Márta III. oszt. növendékek nagy tetszés mellett játszottak el egy négykezes darabot s aztán *Krausz* Elza mondta el nagy figyelem mellett magas színvonalon álló elnöki bezáróját, melyben hálával és őszinte elismeréssel emlékszik meg *Bibó* Erzsébetről, a kör tanárnő-elnökről, ki sokat fáradozott a kör működése színvonalának emelése érdekében, bucsut vett társaitól s meleg szavakkal köszöntö meg a tapasztalt érdeklődést. A szép beszéd után az ünnepély véget ért.

Gondnoksági ülés. A m. kir. állami elemi és polgári iskola gondnoksága folyó hó 14-én dr. *Lichtschein* Adolf alelnök elnöklésével látogatott ülést tartott, melyen a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után a gondnokság tagjai aláírtak a *Matolcsy* Pál által valóban szépen megfogalmazott iratot, melyben a gondnokság őszinte és mélyen érzett sajnálatát fejezi ki *Lukács* Géza elnöknek eddig viselt tisztéről való lemondása felett, őt ragaszkodásáról és nagyrabecsüléséről biztosítja s a tanügy előmozdítása terén végzett eredményes munkásságáért elismerését és köszönetét fejezi ki. A gondnokság az alelnök vezetésével testületileg jelent meg *Lukács* Géza alispánnal s dr. *Lichtschein* Adolf meleg szavakkal emlékezett meg az elnök működéséről, kérve a tanügy és annak érdekeit szolgáló gondnokság iránt továbbra is jóindulatát, átnyújtotta a gondnokság érzelmeit tolmácsoló iratot. *Lukács* Géza őszinte szavakkal köszöntö meg a gondnokság kitüntető figyelmét, a tanügy előmozdításáért neki imputált érdemeket áthárítja az iskolák tantestületének buzgó és hivatásuk magaslatán álló tagjaira, mélyen sajnálja, hogy a gondnokság nagyrabecsült tagjaival a tanügy terén tovább együtt nem működhetik, ez azonban a jelen viszonyok között lehetetlenné vált. Így nem marad más hátra, mint hogy megköszöni az iránta tanusított ragaszkodást és a gondnokság nagyrabecsült támogatását s biztosítja őket továbbra is jóindulatáról. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után a gondnokság szétozolt.

Nincs közlekedés a Forgács-, a Szécsi-, a Kohári-, a Rózsa-, a Hunyadi-, a Deák Ferencz utcán, a Kispást-terén és nincsen a telektömbök között fekvő síkatorokon se. Ha valaki a város ezen oldalára akar jutni, annak egy félórát kell az elzárt utcák labirintusában bolyongani, míg célhoz jut. Hát ez így nincsen rendjén. A félvárost egyszerre elzárni nem szabad. S egy kis jó szándékkal meglehet a dolgot oldani úgy is, hogy a közönség érdeke is meg legyen védve, nemesak a vállalkozóé. S nem szabad a közönség türelmét kihívni az amugy se mindenki által szivlelt csatornázás ellen.

(B—tt.)

Kézimunka kiállítás. A helybeli polgári leányiskola emeleti helyiségeiben a vizsgák folyama alatt két teremben *Jakovetz* Ilonka, a leányiskola nagytehetségű rajz- és kézimunka tanítónője s egy nagy teremben *Alexy* Emma, a polgári iskolával kapcsolatos ipariskola kiváló tanítónője érdekes és szép kiállítást rendeztek. A növendékek rajzai, festményei és kézimunkái nagy érdeklődést keltettek s a szülők és a tanügy barátai igen sok gyönyörűséggel szemlélték a kiállított tárgyakat, melyek mindenike fényes tanuságot tett arról, hogy a tanítás igazán helyes irányban, kiváló hivatottsággal történt s hogy a növendékek dicséretes buzgalmat fejtettek ki. Nem egy rajz, festmény és kézimunka fényes tehetség és páratlan szorgalom jelét mutatja. Kár, hogy különösen az ipariskolai növendékek szép kiállítása csak szerdán és csütörtökön volt látható és sokaknak, kik szeretnék volna látni és sajnálhatják is, hogy nem látták — nem volt alkalmuk a megtekintésre.

Nyomorékok vizsgája. A Gömör- és Kishontvármegyei Fehérkereszt-Egyesület védelme alatt prosperáló Nyomorék-Gyermek Otthonban folyó hó 9-én tartatott meg a r. kath. gyermekek vizsgája. A vizsgán *Széman* Endre prépost volt az elnök és cenzor. Jelen voltak *Lukács* Gézáné elnöknő, *Kern* Adofné és dr. *Baksay* Dezsóné alelnökök és *Illés* Iona tanítónő. A gyermekek igen szép feleleteket adtak s ezért köszönetet mondott az elnökség *Bencsik* Sándor hittanárnak. — 11-én folyt le a rendes osztályvizsga, melyen *Pogány* István kir. tanfelügyelő elnökölt, ki igen meg volt elégedve az eredménynyel. E vizsgán jelen voltak még az elnökségen kívül: özv. *Bernáth* Gyuláné, özv. *Illés* Gyuláné, dr. *Löcherer* Tamásné, özv. *Ragályi* Gézáné, *Löcherer* Lilike stb. Ezt követőleg 12-én tartatott meg a protestáns gyermekek vallásvizsgája, melyen az elnöki és cenzori tisztet *Czinke* István ref. lelkész töltötte be, ki szintén megelégedését fejezte ki *Szűcs* György hitoktató előtt. Az egyesület elnöksége pedig határozottan el volt ragadtatva azzal az eredménynyel, mit *Bencsik* és *Szűcs* hitoktatók elértek a vallás terén a gyermekekkel, mit a valóságos lélekből eredő, szép humánus bánásmódnak tulajdonítanak. Vizsgák után *Bencsik* Sándor hittanár jutalmakat osztogatott ki a kis nyomorult gyermekek között.

Agyonszurta a férjét. Özv. *Petalik* Jánosné f. évi április 22-ikén férjét *Murányszabadiban* egy késsel agyonszurta s ezért halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt állott f. hó 12-én a helybeli kir. törvényszék előtt. Az eset úgy történt, hogy a jelzett napon *Patalikné* Nagyrőczén volt bevásárolni s hazatérőben *Murányhosszurten* özv. *Kubó* Zsuzsannánál bepálinkázott. Ittasan tért ugyan haza, de otthon férjével, fiával és *Olesz* Pállal együtt még egy liter pálinkát ivott meg s aztán ledőlt az ágyra. Később a vendég távozása után ura költögette, hogy keljen fel vacsorát készíteni, de ő nem akart felkelni, csak mikor már az ura megfegyette felkelt és urát ellökte. Többre nem akart emlékezni, de beigazolást nyert, hogy urát szíven szurta. A bíróság *Kolbay* Sándor elnöklésével tartott főtárgyaláson dr. *Mészáros* István kir. ügyész vádbeszéde és dr. *Törköly* József védbeszéde után 2 évi és 6 havi börtönre ítélte az asszonyt, ki védőjével együtt felebbezést jelentett be.

Edison színház. Folyó hó 27-én városunkba érkezik egy nagyobb szabásu mozgó kép színház, mely a legújabb események bemutatását igéri s a szenzációs események produkálása mellett egy kitünően hegedülő leányka fogja a közönséget szórakoztatni.

A polgári olvasókör választmánya f. hó 10-én *Szabó* József elnöklésével ülést tartott, melyen a jegyzőkönyv felolvasása után a parkrendezésről referált az elnök, majd elhatározták, hogy f. hó 30-án a Széchenyikertben a szokásos nyári mulatságát a polgári olvasókör megtartja. Végül szóba került egy tennispálya létesítése, melynek eszméjét a tagok rokonszenvesen fogadták ugyan, de a kivitelt még a mutatkozó érdeklődéstől tették függővé.

Gondatlanság. *Dernön* *Berczeli* József ottani 5 éves gyermek f. hó 11-én állítólag szülei gondatlansága folytán elhalt. Bonczolása f. hó 12-én foganatosított. A szülők ellen a nyomozás elrendeltetett.

Kereskedőink mozgalma. A helybeli kereskedők testülete folyó hó 10-én délután az ifj. *Rábely* Miklós könyvkereskedő összehívása folytán az „Otthon”-társaság helyiségében csaknem teljes számban megjelentek, hogy értekezletet tartsanak a ratkói vasút építése ügyében, lapunk mult számában közöltek szem előtt tartásával. Minthogy ugyanis Ratkó közönsége a Rimaszombattal való csatlakozást óhajtja, természetes, hogy elsősorban a város kereskedői testületének kell a segítő akciót megindítani. Ilyen irányban folytak a tárgyalások s aztán az értekezleten jelenvoltak teljes számban megjelentek testületileg dr. *Kovács* László polgármesternél, hol a kereskedők hangulatát *Grosinger* Miksa formás beszédben tolmácsolta, mire a polgármester a vasutügyről felvilágosító adatokkal szolgált s ezen adatok teljesen azonosak voltak a lapunk mult számában közöltekkel. A kereskedők testülete kérte a polgármestert a további lelkes ügybuzgalomra a vasút létesítése érdekében, viszont a polgármester a testületet a további hathatós akcióra buzdította.

Felülvizsgálatok. A lefolyt héten a rimaszombati—poltári vasutvonal építési munkálatait felülvizsgálta *Korányi* műszaki tanácsos és *Seymuss* máv. főfelügyelő. — Ugyancsak e héten a városi csatornamű építés és felsősziklái forrás foglalat munkálatait vizsgálta felül *Zarka* Elemér műszaki tanácsos. A felülvizsgálatoknál dr. *Kovács* László polgármester mindenütt jelen volt.

Tanévzáró ünnepély. A helybeli áll. polgári leányiskolában a tanévzáró ünnepély a tornacsarnokban ma — vasárnap — délelőtt 11 órakor lesz megtartva.

Letartóztatott könyöradománygyűjtő. Rosenthal Károly bírói illetőségű okleveles segédjegyző folyó hó 10-én Gócs községben hamis gyűjtőkönyvvel könyöradományokat gyűjtött és ott a csendőrség által letartóztatott és f. hó 11-én a rimaszombati kir. ügyészséghez bekísértetett.

Műkedvelői előadás. A „Tamásfalvai Petőfi-egylet” a mult vasárnap jótékony célú előadást tartott saját udvarán s „Kőszá Jutka” népszínművet hozta színre. A szereplők jó részét a mult nyárról ismerjük. *Pacsmár* Zsuzsika a czimszerepben, *Valaszky* Zsuzsika, *Karhut* Mária, *Szunyay* Boriska, *Szamájdák* András és Pál, *Szepesy* Pál, *Pál* András, *Habán* Lajos és a többi szereplők törülmetszett népszínműi alakok voltak több kevesebb gyakorlottsággal. A darabot *Pásztor* Pál rendezte s előadás után táncmulatság következett.

Tornaünnepély a főgimnáziumban. A mult vasárnap d. u. tartották a tornavizsgát a főgimnáziumban. *Sz. Benedek* Gyula tornatanár szépen összetanult rendgyakorlatokat mutatott be az egész csapattal. — Az ifjusági házi tornaverseny győztesei és az egyes eredmények:

Futásban: 50 m. 1-ső *Pongrácz* Tibor II. o. t. 80 m. 1-ső *Németh* Ágost VI. o. t. — 100 m. 1-ső *Eisele* Lajos VIII. o. t. (idő 11.3 mp.)

Súlydobásban: (15 m. sugarú körből) 1-ső *Diószeghy* Pál VIII. o. t. 11'14 m. (új. record), 2-ik *Varga* Lajos VII. o. t. 9'87 m. — 3-ik *Török* Árpád VI. o. t. 8'73 m.

Magasugrásban: 1-ső *Diószeghy* Pál VIII. o. t. 1'62 m. — 2-ik *Makovics* Jenő V. o. t. 1'57 m. — 3-ik *Török* Árpád, *Szederkényi* Zsiga IV. és *Zapotoczky* Jenő VI. o. t. 1'47 m.

Discobobásban: 1-ső *Vjerk* Pál V. o. t. 31'27 m., *Diószeghy* Pál (versenyen kívül 35'64 m.) — 2-ik *Andor* Pál VIII. o. t. 27'20 m. — 3-ik *Chotvács* Endre 26'12 m. — Volt *füleslapdajáték* két kombinált csapat között, eredmény: 2:2. — Bemutattak továbbá egy *football-mérkőzést* szintén két kombinált csapattal, eredmény 2:1 az A. csapat javára.

Jelentés. A gömörmegyei Fehérkereszt-egyesület 1911-évi működéséről szóló jelentés csinos füzetben jelent meg s azt *Komáromy* István egyesületi titkár közli. A jelentés előszavában a titkár szép szavakban fűz reflexiókat a mult év nevezetes eseményeihez; különösen az emlékeztetés fényes sikerű farsangi mulatság és a végleges otthon megszerzése voltak a kiváló mozzanatok. Majd az 1912. év április 27-én tartott évi rendes közgyűlés jegyzőkönyve van közölve egész terjedelmében. Végül az ala-

pitó, pártoló és rendes tagok névjegyzéke fejezi be az érdekes füzetet.

Öngyilkos paraszt. Kis Demeter József uzapanyiti lakost f. hó 11-én este fél 7 órakor Uzapanyit község határában a peszéli erdő szélén átvágott nyakkal holtan találták. Nem lévén megállapítható, hogy bűncselekmény nem forog-e fenn, a rimaszécsi kir. járásbírósa elrendelte a boncolást, melyet f. hó 12-én végzett dr. *Zehery* István kir. törvényszéki és dr. *Molnár* Ferenc rimaszécsi körorvos.

Leányok tornavizsgálata. Ez idén nem olyan nagy nyilvánosság előtt, mint más években, de a szülők és a tantestület élénk érdeklődése mellett ment végbe folyó hó 11-én a polgári leányiskola növendékeinek tornavizsgálata az iskola tornacsarnokában. *Nagy* Zoltánné, a tornatanítás mestere fényes sikert mutatott fel most is növendékeivel. Osztályonként izléses tornaruhában, szép rendben vonultak fel a növendékek s szabatos összgyakorlataikkal és a tornaszereken bemutatott gyakorlatokkal általános tetszést arattak. Kellemes benyomást tett a nézőkre a fegyelmesség, a szabályosság és különösen a testedző svédornában való gyakorlottság. A tornavizsgát szép kép fejezte be, amennyiben az összes növendékek bevonultak a tornaterembe s a nemzeti zászló alatt gyülekezve, *Matolcsy* Pál vezénylete mellett elénekelték a szózatot.

Tüzérségi lögyakorlatok. Arról értesülünk, hogy a kassai 6-ik hadtesthez tartozó tüzérség ez évben lögyakorlatait folyó évi július hó 24-től augusztus hó 22-ig valószínűleg Rimaszécs község környékén fogja megtartani. Annak idején erről a közigazgatási hatóságok bőven értesíve és tájékozva lesznek.

Mérgezés. Jaczkulják András rimakokovai lakos évek előtt kivándorolt Amerikába s ott meglehetősen jól ment a dolga, mert több mint 3000 koronát küldött haza a feleségének, ki a férj távolléte alatt nem igen busult, hanem — mint mondják — könnyelmű életet élt. A férj hazakerült Amerikából, de a házasság között nem valami példás volt a békeesség s az asszony folyó hó 7-én a törött burgonyába arzént kevert s azt férje elfogyasztotta. Már aznap súlyos beteg lett Jaczkulják András s dr. *Honéczy* Gyula körorvos gyógykezelt a beteg, ki egyik barátjának panaszkodott állapotáról, s elmondta, hogy ha meghal, úgy halálának okozója a felesége. Négy napi betegség után f. hó 11-én meg is halt az ember s miután az esetet a bíróságnak bejelentették, a boncolás elrendeltetett. Folyó hó 13-án dr. *Zehery* István törvényszéki és dr. *Honéczy* Gyula körorvos felboncolták a hullát dr. *Musotter* Miklós vizsgálóbíró és dr. *Mészáros* István kir. ügyész jelenlétében s bár az arzén mérgezést már az orvosok is megállapították, a hullarészeket becsomagolták s az országos fővegyészhez elküldik. A bűnös asszonyt a boncolás után nyomban letartóztatták s beszállították az itteni fogházba. Beismerte bűnös cselekményét, melyre nézve a vizsgálat tovább folyik oly irányban is, hogy nem voltak-e a lelketlen asszonynak büntérsai.

Kamarai jelentés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara folyó évi május hó 1-től 31-ig terjedő időről szóló jelentése egy munkás hónapról számol el. A jelentésből közöljük, hogy a helybeli kir. törvényszék területén két cégterület volt: az uraji keresztyény fogyasztási szövetkezet és Feled és Vidéke Hitelszövetkezet felszámolás alatt. Bejegyzések: *Makovits* Lajos és társai rimaszombati szövetkezett asztalosok butorraktára Rimaszombat. (Beltagok: *Makovits* Lajos, *Lovass* Lajos, *Varga* István, *Szabó* András, *Ofcsárik* Pál, *Izsák* Sándor, *Sipos* László, *Kovács* József, *Czakó* László és *Telek* A. Sándor.) — *Simon* László szabó Rimaszombat, *Bródi* József bőraru kereskedő Rimaszombat, *Bródi* Bertalan rimaszombati cégzénél a régi cégzöveg megmaradásával özv. *Bródi* Bertalanné cégzöveg és *Bródi* Andor cégzöveg vezetői minőségének és cégjegyzési jogosultságának törlése mellett *Bródi* Andor kizárólagos cégzöveg vezetői minősége és cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett. *Nandrási* fogyasztási és értékesítő szövetkezet (alakult 1912. február 4.) A jelentésben vám- és kiviteli ügyekről, közlekedésről, közszállításokról, mértékhitelről és ipari közigazgatásról, iparfejlesztésről szóló referádák közöltetnek.

Egyetemi rendszer Sárospatakon.

A dr. *Szabó* Sándor sárospataki jogakadémiai tanár szerkesztésében megjelenő „Sárospatak” című lapban olvassuk a következő hirt:

A folyó hó 6-án tartott egyházkerületi gyűlés a jogakadémia versenyképességének biztosítására készült tanári munkálata alapján elhatározta, hogy a kötelező kolloquiumokat és óralátogatásokat megszünteti az 1912—1913. iskolai évtől, vagyis szeptembertől fogva. Ez intézkedéssel jogakadémiánk csatlakozott az egyetemek és jogakadémiák által régóta követett eljáráshoz, mely népszerűségüket emelte. Reméljük, hogy ez intézkedés folytán a sárospataki ref. jogakadémiának is nem 60, hanem 100—150 hallgatója lesz.

Ez a hír, — mint mondani szokás, — már rég előrevetette árnyékát. Rég el voltunk készülve megjelenésére. Mégis most, bizonyos melanchonikus érzélemmel vesszük tudomásul, hogy immár Sárospatakról is eltűnik a régi, patriarchalis főiskolai rendszer s megkezdődik itt is a modern egyetemi szisztéma, mely tandíjában kétségtelenül többet fog jövedelmezni, de viszont komoly, alapos studiumban minden bizonyonyal mélyen alatta áll az eddiginek. No de hát ez csak idejement konzervativizmus; ve gyük tudomásul a kor szellemének győzelmét, s reméljük mi is, hogy a rendszerváltozás, — legalább anyagiakban, — új virágzásra fogja emelni a sárospataki jogakadémiát.

Tolvaj asszony. Uzapanyiton f. hó február 15-ikén ifj. *Juhász* Józsefné déltájban bement Klein Mór nyitott bolti helyiségébe s azt az alkalmat, hogy az üzletben senki sem volt, felhasználta arra, hogy a nyitott pénzes fiókból 2 koronát elemeljen és néhány apróságot magával vigyen. A bíróság f. hó 12-én lopás vétsége miatt *Juhásznét* jogerősen 8 napi fogházra ítélte.

Megölte a pálinka. Radnótról Pósa a Lajos birka nevű 55 éves gazda, mintegy két hét előtt Rimaszécsre ment a vásárra; ott szokása szerint nagymennyiségű szeszes italt fogyasztott és aztán nyoma veszett. Nem tudtak róla semmit, míg végre f. hó 13-án a határban a rozs között megtalálták Pósanak tizenegy nap alatt irtóztatónan összerothadt holttestét. Első megtekintésre azt hitték, hogy bűncselekmény áldozata lett, s a rimaszécsi járásbírósa el is rendelte a hulla felboncolását, melyet f. hó 14-én végzett dr. *Zehery* István kir. törvényszéki és dr. *Molnár* Ferenc rimaszécsi körorvos. A boncolásnál kiderült, hogy bűncselekmény nem történt, hanem a különben is az erős alkoholisták ember heveny szeszmergezésben halt meg.

Garázda ember bűnhődése. *Galló* András rekenyeujfalusi lakos, bányász folyó évi márczius hó 8-án este Sebespatakon *Guttman* Ignác kocsmájának bezárt helyiségébe erővel behatolt és italt követelt. A gazda csak erőszakkal tudta eltávolítani az ittas embert, kit feljelentett erőszakoskodásáért és a helybeli kir. törvényszék folyó hó 12-én a lefolytatott bizonyítási eljárás után magánlaksértés büntette miatt jogerősen 5 napi fogházra ítélte.

Ismét baleset. A Coburg Fülöp herceg birtokát képező Pusztamezőn az ottani fűrésztelepen hétfőn, folyó hó 10-én ismét súlyos baleset történt. *Oszlicza* a *Gergely* 32 éves garmfői származású fűrészgári munkás egy rossz gyalunál dolgozott s a fűrészelés közben a gép elkapta a bal kezét, több ujját levágta és összeroncsolta. Folyó hó 10-én a súlyosan sérült embert beszállították a helybeli közkórházba.

Tiszolczi pótvásár. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, miszerint Tiszolczi nagyközségben a f. évi május hó 19-re esett, de elmaradt országos állatvásár helyett f. évi junius hó 20-án pótvásár tartassék.

Valaszky Rezső

× óra- és ékszerüzletében ×
× 11-12 egy jó házból való fiú ×

tanulóul felvétetik.

A nyustyai szinpartoló egyesület szinpad építése serényen előre halad s a teljes építmény hat héten belül elkészül. Az egyesület felkéri mindazokat, a kik részjegyet jegyeztek és még hátralékban vannak, hogy az utolsó részletet kifizetni sziveskedjenek. Tájékoztatásul és félreértés elkerülése okából az eddig történt befizetéseket az alábbiakban közöljük: Figura György 50, dr. Figura 25, Boros Géza 60, Purjesz 50, Valkó 5, dr. Hruska 100, Müller S. 25, Rásztoczky 250, Nyustya község 625, Grossmann R. 20, Tóth J. 20, Zenovich 5, Birnstingl 50, Weisz F. 25, Schmeisz 60, Oláh Miklós 25, Jakab L. 25, dr. Bleyer 25, Palkovics S. 25, Király András 50, Czövek 25, Mikló János 20, Zalánffy 25, Hálbig 50, Strasser 10, Bajor Sándor 50, Nyustyai takarékp. 125, Takács János 50, Glóser Jenő 25, Scholcz 50, Mükedvelők 60, Mispál 50, Thomka L. 100, Blumenthal 100, Fuchs Jenő 75, Lefkovics 75, Hesslein 10, Friss 15, Klein 5, dr. Szelényi 50, Gyórfy 50, Csisko J. 1250, Feld József 20, Haunschild 50, Heinecz A. 25, Szinpartolók 25, Francisci 20, Gavora 20, dr. Szontagh 50, Molitőrisz Zoltán 20, Fábrián Béla 25, Klein H. 10, Berger A. 10, Szabó Dániel 1250, Szlovenszky 25, Perényi 25, Kleckner K. 25, Breyer Ignác 40, Demján Á. 10, dr. Witt 20, Institőrisz id. 25, Braun Zsigmond 10, Steiner F. 25, Fried Kálmán 5, Weisz Manó 20, Mocznyi Pál 20, Spitz L. 50, Institőrisz ifj. 25, Posta István 15, Ferkó János 25, Józsa Adolf 25, dr. Baksai 25, dr. Haas 5, Horovitz Béla 25, Haas Dániel 25, Fáy Gyula 20, Hricsovsky 25, Groszmann Simon 25, Koczka Pál 20, Reisz József 25, Székely Lajos 50, Löwi József társa 50, Szántó Sándor 40, dr. Schwarz 40 korona.

Öngyilkosság dinamittal. Martonházán folyó hó 8-án a déli órában *Nemcsko János* 49 éves bányamunkás, otthon a saját kertjében dinamittal fölrobbantotta magát. A dinamit a fejét teljesen szétroncsolta úgy, hogy azt 100 méter távolságról és a kertben lévő fákról apró darabokban szedték össze. Tettének oka ismeretlen.

Nyugtázás. Bánrévén f. hó 2-án tartott mükedvelői előadáson felülfizettek a következők, kiknek e helyen is köszönetet mond a rendezőség: Hónig János 10 kor., Moldván Zoltán, Fridli György, Szabó Győző, özv. Salamon Istvánné 4—4 kor., Szegedi István, Tornay János 3—3 kor., Illés József, Tarnay István, Jakab Berta, Rausnitz Sámuel, Klein Gyula, Borzi István 2—2 kor., Salamon Erzsébet 1'60 kor., Szijgyártó József, Hemlich Lajos, Tóth András 1'40—1'40 kor., Fodor Gyula 1'20 kor., Weisz Adolf, Reich József, Mahalik Ferencz, Thun Gyula, Daniberg Mór, Jozefovics Márk, Kiss Károly, Juhász László, Diamant Vilmos Raci Mihály, Paris Rezső, Hodosy Elemér, Ambrúsi Imre 1—1 kor., Erdődy Nándor, Eperjesi Dezső, Gömöri Sándor, Vincze Józsefné, Ginovszky Odön, Ferenczy András, Czirják Sándor, Fink Kálmánné, Bogendliáh N., Forstofel N. 40—40 fillér.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem Rimaszombat és vidéke vevőközönségét, hogy kárpitos, paplanos és díszítő műhelyemet Koháry-utca 27. szám alól **május hó 1-től Rákóczi-ut 22. szám** alá — a régi gimnázium épületébe — helyeztem át; valamint tudatom azt is, hogy a „Rimaszombati Szövetkezett Asztalosok Butorraktárába” ezégtársul beléptem, miért is módomban van az igen tisztelt vevőközönségnek a legmeszszebbmenő igényeit is kielégíteni.

Szives pártfogást kér:

Izsák Sándor,

6—10

kárpitos, paplanos és díszítő.

Emeletes ház,

fent 6, lent 5 és 3 szobás lakásból pin-cézve, tágas udvar, 2 istálló, kocsiszin, mosókonyha stb.-vel, Rimaszombatban örök áron eladó. — Levélbeni megkeresés: RAISZ mérnök Diósgyőr, vagy MARI-KOVCSKY GEZA Rimaszombat. 8—*

Eladó ház.

Csetneken, a Fő-téren 36. házszám alatt, 2 jóforgalmu üzlet, 12 szoba, 7 konyha, 2 raktár, 5 éléskamra, 3 pince, 1 sütőház és a hozzátartozó melléképületekből, zöldséges kertből álló, 2000 koronán felüli évi bérjöveldelmet hozó, **MOLNÁR GÉZA és TÁRSAI** tulajdonát képező ::

SAROK HÁZ

nyilvános magán árverés útján — Cset- nek község tanácstermében — ::

1912. junius hó 23-án délután 4 órakor

el fog adatni. — Árverési feltételek Csetnek község házában megtekinthetők. ::

A Dobsinai Jégbarlang Igazgatósága

egy magyar és német nyelvben teljesen jártas barlangvezetőt keres.

Feltételek és bővebb felvilágosítások **Fejér Endre** bérnökénél tudhatók meg. 1—2

Válogatott „spanyol meggyet”

julius elejétől,

magvaváló „őszi baraczkot”

augusztus közepétől 5 kilós postakosarakban 3 K 50 fillérért szállítanak:

HIBJAN SÁMUEL utódai **Nyiregyháza.** 1—3

Eladó ház.

Jánosiban egy igen jó forgalmu helyen lévő ház, a melyben **korcsma, mézszárszék és fűszerüzlet-helyiség teljes felszereléssel** van, hozzá szép és **kényelmes lakás, remek kert, jó nagy állás, külön baromfi-udvar, jó kút** kitünő vízzel, **kuglizó, istálló, három hizlaló** stb. tartozik, szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet ugyanott a **tulajdonos megbízottjával.** 2—2 **JÁNOSI LEGRÉGIBB VENDEGLŐJE.**

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt izlése- sen, jutányos áron eszközöl ::

Rábely Miklós és Fia könyvkötészete

RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

KASZINÓ-ÉPÜLET.

Vizvezeték és csatornázást

jutányos részletfizetés mellett készít **HLOZEK JÁNOS** épület-műlakatos és vizveték berendezési vállalkozó **RIMASZOMBAT.** :: **Telefon: 47. szám.**

Terveket, részletes költségvetéseket díjtalanul készítek. — Berendezési tárgyakkól állandó nagy mintaraktárt tartok, melyek bármikor megtekinthetők. — Jó és szolid munkáimért a legmesszebb menő garanciát vállalok. — Szives érdeklődésüket várva maradtam

teljes tisztelettel: **HLOZEK JÁNOS.**

Eladó ház.

Rimaszombatban, a Deák Ferencz- utca 11-ik szám alatti ház, a melyben egy igen jó forgalmu

MÉSZÁROS ÉS HENTES-ÜZLET

van, azonnal eladó, esetleg a teljes felszerelés- és berendezéssel **bérbe** is kiadó. — Venni vagy bérelni kívánók értekezhetnek ugyanott bármikor a tulajdnos:

Szabó István mészáros- és hentes-mesterrel. 4—*

Meghívó.

A Rimaszécsi Takarékpénztár

1912. junius hó 30-án (vasárnap) **d. u. fél 4 órakor** saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek meghivatnak.

Tárgysorozat.

1. Igazgatósági elnök választása.
2. Felügyelő-bizottsági elnök választása.
3. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.

Rimaszécs, 1912. junius 12.

A Rimaszécsi Takarékpénztár **Igazgatósága.**

Akar Ön

tartós, könnyü hajtásu strapa

kerékpárt olcsón vásárolni?

ugy forduljon bizalommal

Valaszky Rezső

ujonnan megnyilt óra-, ékszer- és kerékpár- üzletéhez 16—*

Rimaszombatban.

Különlegesség új rendszertü dupla áttételes

hegymászó kerékpárokbán.

Nagy választék kerékpár alkatrészekben.

Régi kerékpárokat a legmagasabb áron beváltok vagy javításba elfogadok.

Meghívó.

A Putnoki Takarékpénztár Részv.-Társ.

f. évi junius hó 26-án délelőtt
:: 9 órakor az intézet helyiségében ::

rendkívüli közgyűlést

tart a következő TÁRGYSOROZATTAL:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésével megbizandó két részvényes választása.
2. Jelentés az alaptőke emelés befejezéséről.
3. Az alapszabályok 5., 12., 39., 48. és 57-ik §-ainak módosítása.
4. Az alapszabályok 48. és 57. §-ainak módosítása esetén szükséges igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. Liptay Arnold ur eltávozásával megüresedett egy igazgatósági tagsági állás betöltése.
6. Alapszabályszerű módosítványok tárgyalása.

Putnok, 1912. junius 12.

A Putnoki Takarékpénztár R.-T.
Igazgatósága.

NB.) Tekintettel a tervbe vett alapszabály módosításra, az alapszabályok 42. §-a értelmében csak azon részvényesek részéről beadott szavazatok bírnak érvénnyel, a kik a 38-ik §. szerint nevükre irt részvényüket a közgyűlés megnyitását megelőzőleg a társaság pénztáránál letétbe helyezik.

Kiadó üzlethelyiség.

Fazekaszsaluzsányban a köz-
seg tulajdonát képező

vegyeskereskedés

berendezéssel és megfelelő lakással
együtt **július 1-től** bérbe kiadó.

Értekezni lehet: **Fischer József** fő-
bérrelővel **Susány**, u. p. Osgyán. 2—2

Pályázati hirdetmény.

1593. szám. — Az üresedésben lévő **Ratkói körorvosi állásra** pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t. czikk értelmében 1600 korona törzsfizetés, 200 koronás ötödéves korpótlék, 700 korona fuvarátalány, 450 korona lakbér (körorvosi lakás építésének ügye folyamatban, ideiglenes 3 szobás lakásról gondoskodva van); 1000 korona helyi pótlék; a trachomások kezeléseért évi 400 korona tiszteletdíj; a Ratkó nagyközségben teljesítendő halottkémlésért pedig évi 16 m³ tüzfifa házhoz szállítva, mit azonban a nagyközség kívánatra pénzben megvált.

A közegészségügyi kör székhelye: Ratkó, mely egyszersmind járási székhely is.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-ában előirt képesítésüket igazoló s okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzam **folyó évi augusztus hó 1-éig** annál inkább adják be, mert elkésztett beérkezettüket figyelembe nem veszek.

A választás megejtésére határidőt a pályázati határidő elteltével fogok kitűzni.

Ratkó, 1912. junius hó 6-án.

Madarassy Iván,
főszolgabíró.

Férfi-, női- és gyermek SANDAL- ÉS KNEIP-

cipők kaphatók

Kovács Zsigmond-féle cipő-üzletben

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8. 1—*

Hirdetmény.

310. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbíróságnak 1912. évi sp. 83. számú végzése következtében dr. Benyo Gyula ügyvéd által képviselt Szabó István javára 184 korona 38 fillér s jár. erejéig 1912. évi április hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, sertések, kocsni nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság 1912-ik évi V. 203/2. számú végzése folytán 184 korona 38 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi márczius hó 6-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 115 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, Jánosiban alperesnél leendő megtartására **1912. junius 25-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszecs, 1912. junius hó 6.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

538. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1912. évi 3910. számú végzése következtében Dr. Törköly József javára 600 korona s jár. erejéig 1912. évi május hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1421 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1912. évi V. 373/4. számú végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 8-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 100 kor. 83 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban, Deák Ferencz-utca 20. szám alatt leendő megtartására **1912. évi junius hó 20-ik napjának** d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombat, 1912. évi junius hó 10.

Gasko, kir. bir. végrehajtó.

Tanulóul

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud — **nyomdász-tanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe. — Ugyanott **tanulóleányok** fizetéssel a géphez és könyvkötészetben szintén felfogadtatnak.

HELYBELIEK ELŐNYBEN RÉSZESÜLNEK.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk Rimaszombat város nagyérdemű közönségének tudomására, hogy alólírottak a helyben végzendő **vízvezetési házi berendezések s csatornázási munkák** szerelésére **társultunk. A vízvezeték házi berendezési tárgyai** ből **Zsuffa Kálmán üzleti helyiségeiben Deák Ferencz-utca 24. házsám alatt közös**

MINTA RAKTÁRT

nyitottunk. Kérjük annak megtekintését. — Felszólításra **díjmentes részletes költségelőirányzattal** szolgálunk. — Rozsnyón és a fővárosban s több külföldi városban **e téren** szerzett tapasztalataink s ily munkát állandóan végzett személyzetünk teljes garanciát nyújtanak. Az általunk szerelt berendezésekért s árukért szavatolunk. — Szíves érdeklődést, megkeresést vagy megbízást akár Zsuffa Kálmán, akár Lipták és Juhász Rozsnyón czimén kérünk.

Tisztelettel:

Zsuffa Kálmán, Lipták és Juhász.

12—*